



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 485/2013-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť B. B., t. č. vo väzbe, zastúpeného JUDr. M. K., Advokátska kancelária K., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2, základného práva na tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazmi Okresného súdu Trenčín sp. zn. OS TN-V-122/2012-Ntt-4 z 24. mája 2012, sp. zn. OS TN-V-260/2012-Ntt z 19. novembra 2012 a sp. zn. OS TN-V-11/2013-Ntt-4 z 18. januára 2013, príkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. OS PB-V-3-1/2013-0Tp-252/2013 zo 14. februára 2013, príkazom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Mesto nad Váhom sp. zn. ORPZNM-V-56/2013-KP z 20. februára 2013, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2013 doručená sťažnosť B. B., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 2, základného práva na tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazmi Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. OS TN-V-122/2012-Ntt-4 z 24. mája 2012, sp. zn. OS TN-V-260/2012-Ntt z 19. novembra 2012 a sp. zn. OS TN-V-11/2013-Ntt-4 z 18. januára 2013, príkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. OS PB-V-3-1/2013-0Tp-252/2013 zo 14. februára 2013, príkazom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ORPZNM-V-56/2013-KP z 20. februára 2013, rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namietaným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 bol uznaný vinným zo spáchania drogovej trestnej činnosti. Keďže na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a teda vyhlásenie o svojej vine, okresný súd ďalej vykonal dokazovanie len v otázke uloženia trestnoprávnej sankcie. Sťažovateľ ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že v prípade takéhoto vyhlásenia o vine je rozhodnutie v tejto časti podľa § 257 ods. 5 nenapadnuteľné odvolaním a dovolaním okrem prípadu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie prostredníctvom obhajkyne, len čo sa týka výroku o treste. Výrok rozsudku okresného súdu o jeho vine tým ostal nedotknutý. Na základe odvolania sťažovateľa následne krajský súd rozsudkom

sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013 zrušil výrok rozsudku okresného súdu v časti týkajúcej sa trestu a sám rozhodol tak, že mu uložil prísnejší trest.

Sťažovateľ zároveň uviedol, že trestné stíhanie v danej veci bolo začaté uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-65/OEK-NM-2012 zo 14. marca 2012 a že v rámci tohto trestného konania boli vydané aj namietané príkazy, a teda príkazy okresného súdu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a na ich predĺženie sp. zn. OS TN-V-122/2012-Ntt-4 z 24. mája 2012, sp. zn. OS TN-V-260/2012-Ntt z 19. novembra 2012 a sp. zn. OS TN-V-11/2013-Ntt-4 z 18. januára 2013, príkaz Okresného súdu Považská Bystrica na domovú prehliadku sp. zn. OS PB-V-3-1/2013-0Tp-252/2013 zo 14. februára 2013 a príkaz okresného riaditeľstva na prehliadku iných priestorov a pozemkov sp. zn. ORPZNM-V-56/2013-KP z 20. februára 2013. Sťažovateľ spresnil, že všetky tieto príkazy *„boli realizované vo veci vedenej na Okresnom súde Trenčín vo veci 2 T/73/2013 a okresný súd sa s hore uvedenými skutočnosťami nevysporiadal...“*.

Sťažovateľ v sťažnosti vytýkal okresnému súdu, ako aj namietaným príkazom uvedených orgánov verejnej moci, že sú nejednoznačné, neodôvodnené a že trestná činnosť, ktorá sa mu v nich kládla za vinu, bola vykreslená len vo všeobecných intenciách, že nemala *„reálne skutkové kontúry“*, že namietané príkazy neobsahovali dostatočné dôkazy o jeho protiprávnom konaní, ako ani dôvody opodstatňujúce ich realizáciu. Taktiež namietal, že k vykonaniu domovej prehliadky nedošlo *„bez meškania“* po vydaní príkazu, ale až po uplynutí istého času, čo je podľa neho v rozpore s dikciou zákona. Okresnému súdu ďalej vytkol, že sa nemal uspokojiť s jeho vyhlásením o vine, ale že mal vykonať dokazovanie aj v tejto otázke, a to s ohľadom na nejednoznačnosť dôkazov vykonaných v prípravnom konaní. Sťažovateľ súčasne dodal, že skutku, ktorý je obsiahnutý vo výroku rozsudku okresného súdu, sa nedopustil, čo bolo dôvodom jeho neurčitej a všeobecnej výpovede.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil,

že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, označené rozsudky zrušil, okresnému súdu prikázal, aby vo veci znovu rozhodol a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €,

že príkazom Okresného súdu Považská Bystrica (v petite nesprávne uvedené „Okresného súdu Trenčín“, pozn.) na domovú prehliadku sp. zn. OS PB-V-3-1/2013-0Tp-252/2013 zo 14. februára 2013 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 21 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, namietaný príkaz zrušil a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € za vydanie tohto príkazu, ako aj za jeho realizáciu,

že príkazmi okresného súdu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a na ich predĺženie sp. zn. OS TN-V-122/2012-Ntt-4 z 24. mája 2012 (v petite nesprávne uvedený dátum 19. novembra 2012, pozn.), sp. zn. OS TN-V-260/2012-Ntt z 19. novembra 2012 (v petite nesprávne uvedený dátum 24. mája 2012, pozn.) a sp. zn. OS TN-V-11/2013-Ntt-4 z 18. januára 2013 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, namietané príkazy zrušil a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €,

že príkazom okresného riaditeľstva sp. zn. ORPZNM-V-56/2013-KP z 20. februára 2013 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, namietaný príkaz zrušil a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.

Sťažovateľ žiadal priznať aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa boli argumenty o tom, že namietané príkazy týkajúce sa domovej prehliadky, prehliadky iných priestorov a pozemkov, ako aj príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (a ich predĺženie) vydané orgánmi verejnej moci v rámci trestného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 73/2013 sú neodôvodnené a neobsahujú dostatok dôkazov a dôvodov potrebných na ich realizáciu. Okrem toho sťažovateľ, ktorý bol v tejto trestnej veci uznaný vinným zo spáchania drogovej trestnej činnosti a odsúdený na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013, tvrdil, že okresný súd nemal prijať vyhlásenie o jeho vine vzhľadom na nedostatočnosť a nezákonnosť dôkazov, ale mal vykonať aj dokazovanie o jeho vine. Keďže sťažovateľ na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a teda vyhlásenie o svojej vine, de facto

a de iure sa tým v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku vzdal práva podať v tomto rozsahu odvolanie a dovolanie [okrem prípadu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku – zásadné porušenie práva na obhajobu]. Z uvedeného dôvodu okresný súd vykonal dokazovanie len v otázke uloženia trestnoprávných sankcií. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ prostredníctvom obhajkyne odvolanie, ale len čo sa týka výroku o treste. Výrok o vine sťažovateľa ostal nedotknutý.

K námietkam sťažovateľa o porušení jeho práv podľa ústavy a dohovoru označenými príkazmi na vykonanie domovej prehliadky, prehliadky iných priestorov a pozemkov a na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (a ich predĺženie) a rozsudkom okresného súdu

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že namietané príkazy boli vydané v rámci trestného konania, v ktorom bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie a v ktorom bol na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013 napokon uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolanej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Ústavný súd pri posudzovaní namietaného porušenia uvedených práv označenými príkazmi realizovanými v rámci trestného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 73/2013, ako aj rozsudkom okresného súdu z 12. júla 2013 vychádzal z právneho názoru, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu základných práv a slobôd môžu zo strany orgánov uplatňujúcich svoje kompetencie v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat pochybenia znamenajúce porušenia základných práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho

priebehu (m. m. napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, III. ÚS 180/2010, III. ÚS 383/2010, I. ÚS 433/2011, I. ÚS 542/2012).

Ústavný súd v obdobných prípadoch (I. ÚS 274/05, III. ÚS 80/08, III. ÚS 180/2010) vyslovil, že uvedené príkazy, ktoré sú zásahom do práva na súkromie, práva na nedotknuteľnosť obydlia či práva na listové tajomstvo a tajomstvo dopravovaných správ, sú ako dôkazný prostriedok preskúmateľné v rámci trestného konania. Dotknutá osoba môže v trestnom konaní pred súdom namietat' nezákonnosť takéhoto dôkazného prostriedku a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť dôkazu, ale len pri súčasnom splnení dvoch podmienok, a to trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní či už ako obžalovaná, alebo ako poškodená. Zároveň to znamená, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd vôbec nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ sa ako obvinený a neskôr ako obžalovaný mohol v rámci hlavného pojednávania na okresnom súde brániť a uvádzať skutočnosti, ktoré by ho zbavovali viny. V tejto súvislosti mal možnosť poukázať na nedostatky v dôkazoch či na nezákonnosť dôkazov, na ktorých sa zakladala jeho vina. Naopak, sťažovateľ takúto možnosť nevyužil, ale ku skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, sa priznal v plnom rozsahu. Keďže okresný súd toto vyhlásenie sťažovateľa prijal, v zmysle Trestného poriadku sa dokazovanie v otázke viny neuskutočnilo. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ odvolaním nenapadol rozsudok okresného súdu v tejto časti, ale len vo vzťahu k výroku o treste, a preto krajský (odvolací) súd nemohol v tomto smere reparovať prípadné procesné nedostatky v predchádzajúcom postupe orgánov verejnej moci a okresného súdu.

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy.

Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Podstatu tohto princípu však sťažovateľ opomenul, keď pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyužil možnosti, ktoré mu ponúka zákon a pred okresným súdom a krajským súdom nenamietal dôkazy použité v rámci trestného konania. Namiesto toho urobil vyhlásenie o svojej vine, ktorého následkom bola nemožnosť využitia ďalších riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov [okrem prípadu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Táto okolnosť vylučuje ingerenciu ústavného súdu v danej veci.

Vzhľadom na to, že na preskúmanie rozsudku okresného súdu (nielen čo sa týka výroku o treste, ale pri splnení požadovaných predpokladov aj vo vzťahu k výroku o vine), a tým aj namietaných príkazov realizovaných v sťažovateľovej trestnej veci bol v prvom rade povolaný krajský (druhostupňový) súd, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09).

K námietkam sťažovateľa o porušení jeho práv podľa ústavy a dohovoru rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľ v petite sťažnosti namietal rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 73/2013 z 12. júla 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 73/2013 z 28. augusta 2013. Ústavný súd takto formulovaný petit posúdil tak, že sťažovateľ namieta označené práva aj rozsudkom krajského súdu.

S ohľadom na námietky sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že krajský súd sa otázkou viny sťažovateľa (a tým aj zákonnosťou a použiteľnosťou súvisiacich dôkazov) nezaoberal a zároveň ani sťažovateľ vo vzťahu k rozsudku odvolacieho súdu neuviedol

žiadne argumenty, na základe ktorých by sa dalo uvažovať o namietanom porušení označených práv.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol. Ústavný súd totiž nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi námietkami sťažovateľa a rozsudkom krajského súdu.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa z nej vyplývajúcimi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2013